

Asia: VN/15319/2024

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä, päivittäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään koskien valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä

Patentti- ja rekisterihallitus tukee periaatepäätöksen painotuksia tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi. Uudet innovaatiot ja niiden hyödyntäminen ovat ratkaisevia menestykselle kansainvälisessä kilpailussa.

Periaatepäätösluonnoksessa nostetaan esiin aineettomat oikeudet (IPR) ja niiden merkitys yritystoiminnalle. Nyt tekstissä korostetaan näiden merkitystä kv-yritysten sijoittumispäätöksille ja yritysten vientitoiminnalle. Aineettomien oikeuksien merkitys yritystoiminnalle on kuitenkin huomattavasti laajempi.

Valtioneuvosto hyväksyi 2022 aineettomien oikeuksien strategian, jonka toimeenpano on meneillään, mikä varmaakin olisi syytä huomioida tarpeellisilta osin yrittäjyyttä koskevassa periaatepäätöksessä. Aineettomat oikeudet kannustavat innovaatiotoimintaan ja luovaan työhön sekä edistävät innovaatioiden hyödyntämistä yhteiskunnassa. Ilman toimivaa aineettomien oikeuksien suojaa panostukset tutkimus- ja kehitystoimintaan voivat jäädä osittain tai kokonaan hyödyttömiksi. IPR on välttämätön edellytys teollisten innovaatioiden kaupallistamiseksi ja monistamiseksi teollisessa mittakaavassa kansainvälisille markkinoille. Aineettomilla oikeuksilla on yhteys myös datan hyödyntämiseen, joka on nykyisin olennainen osa yritystoimintaa, tutkimusta ja julkishallintoa.

Toinen Patentti- ja rekisterihallituksen näkökulmasta keskeinen osuus periaatepäätöksessä liittyy yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen. Päätösluonnoksessa tuodaan hyvin esiin sääntelyn sujuvoittamisen merkitys yritysten toiminnalle.

Sääntelyn rinnalla tulisi kuitenkin kiinnittää huomiota jo olemassa oleviin lupa- ja rekisteröintimenettelyihin. Näitä sähköistämällä ja automatisoimalla voidaan käytännössä merkittävästi helpottaa yritysten hallinnollista taakkaa. Se kuitenkin edellyttää, että vastuuviranomaisilla on riittävät resurssit tarvittavien tietojärjestelmä uudistusten toteuttamiseen.

Periaatepäätöksessä tulisi hallinnollisen taakan yhteydessä myös huomioida tavoite siirtymisestä kohti reaaliaikataloutta, mikä on yksi hallitusohjelman tavoitteita. Reaaliaikataloudessa ajatuksena on se, että yritysten liiketoimintatieto siirtyisi digitaalisessa ja rakenteisessa muodossa yritysten ja viranomaisten välillä reaaliaikaisesti ja turvallisesti vähentäen yrityksille raportointivelvoitteista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Lisäksi tiedot liikkuisivat yritysten välillä rakenteisessa muodossa vähentäen yritysten liiketoimintakustannuksia. Olennaista on tarttua täysimääräisesti uusien teknologioiden ja digitalisaation tarjoamaan potentiaaliin. Määräaikaisen reaaliaikataloushankkeen jatko PRH:n pysyvänä tehtävänä tulee varmistaa.

Muilta osin periaatepäätösluonnokseen ei ole huomauttamista.

Mantere Eero
Patentti- ja rekisterihallitus